

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR SUBORDINATE SERVICES OF
CO-OPERATIVE DEPARTMENT**

Sunday, 6th April 2025

(Time : 2.30 p.m. to 5.30 p.m.)

(Maximum Marks - 100)

OFFICE ADMINISTRATION - PAPER-IV

(Version - English and Marathi) (Without Books)

N. B. :

- (1) Solve any five questions.
- (2) All questions carry equal marks.
- (3) English version will be treated authentic.

---

1. Describe six bundle system in detail.	20	
2. Describe types of correspondences and it's importance in brief.	20	
3. Describe in details " State Information Commission "	20	
4. (A) Give full forms of the following abbreviations.	10	
(1) M. C. S. R.	(2) L. A. Q.	(3) D. E.
(4) D. I. C. G. C.	(5) C. R. A. R.	(6) N. A. B. A. R. D.
(7) S. L. R.	(8) Z. P. D. D.	(9) A. P. M. C.
(10) N. A. F. E. D.		
(B) Match the followings.	10	
(1) Enquiry	(a) Section 146	
(2) Disputes	(b) Section 75	
(3) Test Audit of Society	(c) Section 21	
(4) Inspection of Record	(d) Section 13	
(5) Bye-Laws Amendment	(e) Section 23	
(6) Deregistration	(f) Section 83	
(7) Open Membership	(g) Section 89 A	
(8) AGBM	(h) Section 81(3) (c)	
(9) Cancellation of Registration	(i) Section 91	
(10) Offences	(j) Section 21 A	

5. Answer in brief. (any two)

20

- (a) Appointment of Authorised Officer under Section 77 A of Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960.
- (b) Classification of records.
- (c) Weeding and destruction of office record.
- (d) Maharashtra Right to Service Act and services provided by Co-operative Department under this Act.

6. (A) Fill in the blanks with appropriate words.

10

- (1) Head Office of Commissioner Textile, Maharashtra State is located at .....
- (2) Full Form of D. A. is .....
- (3) Issue a warning is ..... punishment as per Maharashtra Civil Services Rule, 1979.
- (4) Divisional Joint Registrar has authority to sanction leave for more than ..... days.
- (5) 'B' type record of the office is kept for ..... years.

(B) State whether the statement is true or false. If it is false write with correct statement.

10

- (1) Annual increment is released on 1st July or 1st January every year.
- (2) Application under Right to Information Act, 2005, should be affixed with Rs. 20 Court Fee Stamp.
- (3) Appointment of authorised officer/Administrator is done under Section 23 of Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960.
- (4) Full form of E. L. is Employees Leave.
- (5) Head office of the Commissioner, Co-operativies is located at Nagpur.

(मराठी रूपांतर)

सूचना : (१) कोणतेही ५ (पाच) प्रश्न सोडवा.
 (२) सर्व प्रश्नांना समान गुण
 ३) इंग्रजी भाषेतील प्रश्नपत्रिका ग्राह्य धरण्यात येईल.

---

१. सहा गाळे पद्धती सविस्तर विशद करा.	२०
२. कार्यालयीन पत्रव्यवहाराचे निरनिराळे प्रकार व त्यांचे महत्त्व विशद करा.	२०
३. राज्य माहिती आयोगाबद्दल सविस्तर माहिती द्या.	२०
४. (अ) खालीलप्रमाणे संक्षिप्त रूपातील शब्द पूर्ण रूपात लिहा.	१०
(१) एम. सी. एस. आर.	(२) एल. ए. क्यू.
(३) डी. ई.	(४) डी. आय. सी. जी. सी.
(५) सी. आर. ए. आर.	(६) नाबार्ड
(७) एस. एल. आर.	(८) झेड. पी. डी. डी.
(९) ए. पी. एम. सी.	(१०) नाफेड
(ब) जोड्या लावा.	१०
(१) चौकशी	(a) कलम १४६
(२) वाद	(b) कलम ७५
(३) चाचणी लेखापरीक्षण	(c) कलम २१
(४) संस्था तपासणी	(d) कलम १३
(५) उपविधी दुरुस्ती	(e) कलम २३
(६) नोंदणी रद्द (वि.स.नि. यांच्या आदेशाने)	(f) कलम ८३
(७) खुले सभासदत्व	(g) कलम ८९ अ
(८) ए. जी. बी. एम.	(h) कलम ८९ (३) (क)
(९) नोंदणी रद्द	(i) कलम ९१
(१०) अपराध	(j) कलम २१ अ

५. थोडक्यात सतरे द्या.

२०

(अ) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० चे कलम ७७-अ अंतर्गत प्राधिकृत अधिकाऱ्याची नियुक्ती.

(ब) अभिलेखाचे वर्गीकरण.

(क) कार्यालयीन अभिलेखाची नोंदणी, विरळणी आणि नष्टीकरण.

(ड) सोकसेवा हक्क अधिनियम आणि त्या अंतर्गत सहकार विभागाने दिलेल्या सेवा.

६. (अ) रिकाम्या जागा भरा.

१०

(१) आयुक्त, वस्त्रोद्योग, महाराष्ट्र राज्य यांचे मुख्यालय ..... येथे आहे.

(२) डी. ए. (D. A.) चे पूर्ण रूप ..... आहे.

(३) महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम, १९७९ अंतर्गत सक्त ताकीद देणे, ही ..... शिक्षा आहे.

(४) विभागातील सहनिवंधक यांना कर्मचारी यांची ..... पेक्षा अधिक दिवसांची रजा मंजूर करण्याचे अधिकार आहेत.

(५) कार्यालयातील 'ब' वर्गीकरणाचे रेकॉर्ड ..... वर्ष जस्तन कराये.

(६) विधान 'चूक' आहे की 'बरोबर'? ते सांगून चूक विधान बरोबर लिहाये.

१०

(१) वार्षिक वेतनवाढ दरवर्षी १ जुलै किंवा १ जानेवारीला देय केली जाते.

(२) माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ अंतर्गत सादर करावयाच्या अर्जावर रूपये २० हतकेचे कोर्ट फी इंग्रजी असण्ये अमावश्यक आहे.

(३) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० चे कलम २३ नुसार प्राधिकृत अधिकारी/प्रशासक यांची नेमणूक केली जाते.

(४) ही. सल. चे पूर्ण रूप कर्मचारी रजा असे आहे.

(५) मा. सहकार आयुक्त यांचे मुख्य कार्यालय नागपूर येते आहे.